

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oglasila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, Gledališka stolba.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Program kluba središča v hrvatskem saboru.

V sredi mej opozicijo, katero zastopata „neodvisna stranka“ ter „stranka prava“, in mej vladno, takojimenovano „narodno stranko“ navstal je vlani v hrvatskem saboru „klub središča“ kot četrt stranka. Ta klub sestavljen je iz plemenitajških zastopnikov ter ima zategadelj tem večjo važnost. V časnikarstvu ga zastopa ter razodeva poseben, nemški pisan organ „Agrar Tagblatt“, ki je uredovan jako spretno. Te dni je klub razglasil svoj program, čegar poglobitna načela brez kritike priobčujemo v naslednjem:

Klub saborskega središča priznava popolnem dogovor iz leta 1867 mej državno polovico, ki je zastopana v državnem zboru, ter mej ogersko polovico; tako priznava tudi dogovor, ki je bil storjen 1868. leta ter preosnovan 1873, 1880 in 1881. leta mej kraljevino ogersko ter mej kraljevinami hrvatskimi, ki so Hrvatska, Slavonija in Dalmacija. Klub si je postavil nalogo, delati, da se prava hrvatska popolnem uresniči, kakor jih ustanavljajo rečeni dogovori. Zastopal bode on mirno, da se uvedejo stanovni politični odnošaji mej Hrvatsko in Oggersko, da se po zakonu in pravičnosti odstranijo protivja mej združenimi kraljevinami, da se za Hrvate uvedejo prave ustavne uredbe ter zboljšajo materialne in kulturne strani, ki so dosedaj bile mnogo-tero zanemarjene. Nikdar ne bode klub privolil, da bi se jednostransko tolmačili ali krivo izvrševali državno-pravni dogovori nego zahteval bode, da ogerski zaveznik varuje hrvatsko-slavonsko-dalmatinski teritorij vsakršnega poskušaja, razdrobiti ga ali kolikorkoli odcepiti od njega.

Skrb klubova bode, da se povsodi v Hrvatske-Slavoniji jezik hrvatski priznava in uporablja kot jedini službeni in državni jezik, in da na hrvatsko-slavonske zemlji izključljivo vlada le zastava hrvatska.

Klub saborskega središča bode osobito zahteval, da bodo zakoni, ki se v Hrvatske-Slavoniji razglašajo kot vkupni, v istini ustanovljali le reči vkupne narave, po dogovoru le agende vkupnega zakonodavstva in vkupne eksekutive. Minister hrvatski ima v prvi vrsti zastopati koristij kraljevin hrvatskih, ima paziti, da ne prestopijo svoje kompe-

tencije organi državne celote, da vkupni ministri tako pri investicijah kakor v prometni politiki slrbijo jednako za blagostanje hrvatske kakor ogerske zemlje. Minister hrvatski, osrednja vlada in vlada domača hrvatska so faktorji, ki gledati imajo, da se ohranijo in okrepijo zdravi in politični odnošaji mej združenima narodoma. Potrebno je zlasti, da se po dogovoru povsodi na Hrvatskem in v hrvatskih odsekih pri osrednjej vladi nameščajo le domači sinovi hrvatski, kateri so se za službe usposobili na na Hrvatskem ali kje zunaj, ko ne bi Hrvatska za kako stroko imela svojih zavodov.

Protivja, ki so se zadnja leta pojavila mej združenimi kraljevinami, ne izvirajo le od tod, da so se različno tolmačila državno-pravna določila dogovora, nego tudi od tod, ker so se zanemarjale narodnogospodarske stvari trojedne kraljevine, in zato mora vkupna vlada hitro s podvojenim delom za gospodarstvo hrvatsko to storiti, kar se je zadnja leta zanemarilo.

Klub bode zahteval, da se ima na razpre-gledu poseben izkaz o prihodkih hrvatskih kraljevin ter da se sestavlja poseben proračun o skupnih izdatkih, ker hrvatsko-slavonski zastopniki v skupnem zboru smejo odobravati le proračun vkupnih izdatkov in na drugej strani sme se le 55% čistega dohodka hrvatskih kraljevin upotrebiti za vkupne izdatke. Ker ima Hrvatska svojo javno imovino, katero upravlja vkupna legislativa in eksekutiva, bode klubova skrb, da se pravo svojine tudi na zvonaj pokaže, osobito, da ima pri prodaji lesa iz državnih gozdov pravico dovoljevanja tudi hrvatski sabor.

Hrvatski zastopniki v vkupnem državnem zboru smejo podpirati le tisto vkupno vlado, katera spoštuje prava hrvatska, ki pospešuje davkovno moč vsega ozemlja ter ki skuša dognati red v državnem gospodarstvu. Vkupnej vladi je skrbeti tudi za zboljšanje gospodarstva v bivšej hrvatsko-slavonskej vojnej Krajini in klub se bode osobito za to poganjal, da potrošarina od mesa in vina v področji bivše Krajine pripade dotičnim občinam.

Klub je prepričan, da bi bilo koristno za davkovno moč hrvatskih kraljevin, če bi se vsi neuterljivi zaostanki odpisali in bi se uterljivi del teh zaostankov uterjeval po zahtevah človekoljubja.

Jedna najpoglavitnejših nalog klubovih bode, delati, da se v bodoče nakloni trgovskim in pro-

metnim koristim Hrvatske in Slavonije pravičniša in večja skrb, da se temeljito premeni sedanja prometna politika vkupne vlade, ki je bistvena zapreka gospodarskega razvitka kraljevin hrvatskih in ki naravnost uničuje zmisel za vkupnost interesov mej Hrvatsko in Oggersko.

Klub bode oziral se na to, da bodo cvetele in se svobodno razvijale občine, pa zato bode iskal, da se občine rešijo „prenešenega delokroga“ zlasti glede na finančialne posle, ki so jim naloženi proti zmislu dogovora. Osobito mora vkupna vlada glavno mesto Zagreb podpirati in storiti, da se Zagrebu prizna brez zavisti za Budapešto prvo mesto v državnej celoti.

Glede na avtonomne reči držal se bode klub načela, da je hrvatska domača vlada v rečeh notranje uprave, bogočastja ter nauka, pravosodja in vseh agend, ki v dogovoru od 1868. leta neso taksativno prenešene na vkupno vlado, avtonomna in da ima hrvatsko-slavonsko-dalmatinski zbor v vseh avtonomnih rečeh popolno in neomejeno pravo zakonodavstva. Klub središča bode torej podpiral le tisto vlado, katera je voljna narodno in politično individualnost učvrstiti ter vse ustavne naprave tudi za bodočnost utrditi, katera je sploh voljna, vso svojo skrb obračati v duševno in gmotno blagostanje naroda hrvatskega.

Program na to našteje dva in dvajset točk, katere bode klub središča izvršiti skušal. Osobito, pravi, bode klub branil pravice in svobode vseh priznanih veroizpovedanj, bode delal, da se iskreno sporazumeta obe jednokrvni bratski plemeni, Hrvatje in Srbi, ki naj bi zložno delali za blagostanje jedne svoje domovine. Klub bode skušal, da se provede nezavisnost in neodstavnost sodnikov, da se uredi odvetništvo, da se izda liberalen volitveni zakon, ustavi primeren kazenski zakon, da se uredi račun-ska kontrola, da se ustroji upravno sodišče, da se odpravi objektivni postopek v tiskovnih rečeh, da se osnujejo potrebne naprave in postave za narodno gospodarstvo, za kulturo tal, da se ustroji domača hipotečna banka, medicinska fakulteta na Zagrebškem vseučilišči, tehniška visoka šola in akademija za gozdarstvo, da se preustroji poljedelski in gozdarski nauk, srednje in osnovno šolstvo, da se založi niža in višja trgovska šola in se ustrojijo šole obrtniške in kmetijske, da se čim preje provedo zakoni „grun-

LISTEK.

Carigrad.

(Po D' Amicisu.)

II.

M o s t.

(Dalje.)

Pri prvem izprehajanji po mestu nemaš ne časa ne načina opaževati vse te posamnosti. Dokler gledaš užig na jedni roki, te tolmač že opominja, da je šel mimo Srb, Črnogorec, Vlah, ukrajinski kozak, donski kozak, Egipčan, Tunežan, imeretski kraljevič. Komaj izhajaš s časom, motriti ljudstva. Zdi se ti, da je Carigrad zmiraj ono, kar je bil: prestolnica treh delov sveta, kraljica dvajset pod-kraljevin. Pa tudi ta misel ni po velikosti onega prizora, velikoveč je misliti na kako pomešanje se-litev, ki so nastale po bučnem prevratu, ki je pre-vinol stari svet. Vešče oko prepoznava v tem ve-likem morji obraze in navade karamske, anatolske, i perske, kandijske, damscenske, jeruzalemske; Dru-

zov, Kurdov, Maronitov, Talemanov, Pumakov, Slo-venov in druge neštene različnosti neštene anar-hičnih zvez, ki se razteza od Nila do Donave, od Evfrata do Jadranskega morja.

Kdor išče lepote in kdor išče grdobe, obema bi se tukaj izpolnile najdrznejše želje. Rafael bi obstal kakor zamaknjen, Rembrandt bi se zgrabil za lase. Najčistejša lepota grškega in kavkaškega ple-mena je tukaj združena s ploščnatimi nosovi in zgnečenimi glavami. Mimo tebe gredo obrazi kra-ljic in obrazi furij; obrazi nalikani in od bolezni pa ran nagrijeni; velike noganje in čerkeske nožice, ped dolge; orjaški bremenarji in debeli Turki, pa spet črni okostniki, grdobe človeške, da te kar mrzlo iz-preletava; vsi najnenavadnejši obrazi tega sveta, na katerih se vidijo sledi pobožnega življenja, poltene razuzdanosti, največega truda, bogastva, ki zapove-duje, siromaštva, ki v pomanjkanji umira.

Različnost oblek je še čudnejša kakor različ-nost oseb. Kdor se razume na barve, mora obnoret. Ne dve osebi nesta oblečeni jednako. So šali oviti okolu glav; imaš divjaških vezin; cunj, kap, srjaj, sukenj progastih in četverinastih, da so kakor har-

lekinski odev; pasov, v katerih stoje noži od strani do ramen; mameluških hlač, polgat, svitice, suknjic, haljot, vidiš posteljskih odevov, ki se vlečejo, oblek, obšitih s hermelinom; oprsnikov kakor zlatih oklo-pov; rokavov, tesnih, širokih, prerezanjih; redovni-skih in brezsravnih oblek; moških oblečenih ženski in žensk, ki so videti kakor moški, beračev, ki so kakor knezi. To ti je nepopisljiva nakinčanost cu-njarin, novost barev, zapravljenost res, zobcev, rez-in gledaliških kinčev in otročjih, kar te spominja na velikanski ples v norišnici, za katero so izpraz-nili svoje omare vsi starinotržci tega sveta.

Iz zamolklega mrmranja, ki se vzdiga iz te človeške množine, slišiš predivne glasove grških dečkov, naprtanih s časopisi v vsakem jeziku; sten-torski glas nosačev; krohotni smeh Turkinj; detinski glas koplencev; piskajoče čvrkanje slepcev, vrsta iz korana pojočih; molkle vzdihanje plavajočega mostu; žvižgavo in zvonjavo na stoterih parobrodih, s katerih veter zažene gost dim na gnečo, tako da nekaj trenutkov nič ne vidiš.

(Dalje prih.)

tovni in urbarski", vse razdelbe zadružne na deželne stroške, da se napravi poseben zakon o dedovanju v kmetijskem posestvu ter za ureditev minimuma, ki bi se pod njim zemljiško posestvo kmetovo ne bi smelo deliti, da se konečno predrugači rublji postopek osobito tako, da eksistenčni minimum ne pride pod rubežen.

Program, ki smo ga tu v kratkem priobčili, je datovan v Zagrebu 18. listopada t. l. in podpisan sta Ivan grof Drašković, kot predsednik središkega kluba, ter Josip grof Drašković kot izvestitelj.

Nekoliko kritike o Schmerlingovem predlogu.

I.

Dunajski članek „Slov. Naroda“ „Schmerling proti Pražaku“ označuje v malo stavkih izborna naj-novejšo namero nemške opozicije, za katero se je postavil v bran vitez pl. Schmerling. Predlog sam na sebi ni vreden, da bi ga razgovarjali obširneje; kajti oprt je tako slabo, kakor malo kak političen izdelek. Ali ker prihaja od državnika, katerega za rad tega proslavljajo nemški liberalci, in ker uganjajo ti Nemci z imenovanim predlogom razne burke, zlasti po Severočeskem, je vendar zanimivo, pogledati v notranjost tega predloga. Liberalni Nemci so dobili priliko, da se zbirajo na raznih shodih, na katerih se zahvaljujejo vitezu pl. Schmerlingu za „moško postopanje“, s katerim odganja „nevarnost nemštvu“, ter ga imenujejo zaradi tega celo častnim meščanom itd. Tudi se jim zdi zopet primerno, naglašati potrebo za razkrojenje češkega kraljestva na dva dela. To in pa da je ta predlog po mislih Praške „Politik“ nekaj priziv naravnost do krone v korist nadaljnjega prvenstvovanja nemških liberalcev, nas še posebej spodbuja, da ocenimo predlog, kakor zasluži.

Sedmero je preudarkov (Erwägungen“), zaradi katerih naj bi se Pražakova naredba glede na Praško in Brnsko deželno nadsodišče preiskovala po komisiji 9 udov iz gosposke zbornice. Mej temi sedmimi pomisleki jih je šest, ki se ne opirajo na noben niti najmanjši zakon, in še preudarek, češ, da se ne zлага Pražakova naredba z najvišjim patentom od 3. maja 1853, je jako slaboten in ga zruši najnavadnejša logika. Kar je pa najpomembnejše, je to, da najvišji sodnik naše države niti ne omenja najvišjih zakonov, to je ustave same! Videti je, kakor da bi bil Schmerling popolnem prespal dobo, od kar se je ustvaril duvalizem in za katero velja tudi v Cislitaviji druga ustava.

Pomenljivo je pa tudi to, da zdaj proslavlja Schmerlinga ona stranka, ki se mu je upirala, ko je branil državno celokupnost v zmislu strogega centralizma, tedaj ona stranka, ki ne preneha zagovarjati duvalizem, in to v taki meri, da izdaje cislitavske interese madjarski kliki pod načelnštvom Tisze.

Mi menimo, da utegne taka slava zdramiti celo starega Schmerlinga, ki je moral imeti posebno neugoden trenutek, ko je združil svoje jako omahljive „preudarke“.

Centralist Schmerling govori o nemškem jeziku, kakor da bi bil že zakonito odločen za notranjo službo „pri sodnijskih in političnih gosposkah“; pa bi mu moralo biti vendar znano, da to določbo hočejo še le uvesti po Scharschmidovem predlogu. Torej ne samo, da ni še take določbe, bo še posebno vprašanje, do kake meje bo to veljalo, če v obče dojdejo narodi do sporazumljenja, da bi dali nemškemu jeziku, vsekakor s primernimi uveti, tako prednost.

Državnik Schmerling kljubu temu izraža drugi „preudarek“, češ, da načelo nemškega kot notranjega službenega jezika mora ostati v „interesu države in jednotne uprave“. Tu še prave logike ni mej razvrščenjem prvega in drugega „preudarka“; neobhodna potreba bi morala stati na prvem mestu, in iz te potrebe bi se bila morala država in uprava že kedaj ovedeti, da bi bila zakonito utrdila nemščino kot jedin notranji službeni jezik. Že iz tega, da država ni še videla take potrebe o zakonjenosti nemščine, je razvidno, da neobhodnosti te potrebe neso občutili ne v državi kot taki, ne v njeni upravi. In tudi ko bi bila taka potreba dejanski dokazana, bi ne mogel najvišji državni sodnik obsojevati Pražakove naredbe, ker ni zakona ali postave za tako obsodbo.

Kar se pa dostaje potrebe „za jednotno upravo“, dokazuje Galicija že skoro 20 let, da država more

obstati brez take „jednotne uprave“ glede na notranji službeni jezik. Te jednotne potrebe neso pripoznavali niti nemški liberalci sami, kajti oni so podelili Galiciji poleg drugega tudi to, da notranji službeni jezik v Galiciji ni nemški, ampak poljski, v tem ko bi moral biti po pravičnosti poljski in ruski.

Schmerling kot nekdanji nasprotnik duvalizma vidi, da država izhaja celo v velikem delu cesarstva, na Ogerskem, brez nemščine kot notranjega nemškega jezika. Državi se celo neki dobro godi tudi zaradi tega, saj zagovarjajo duvalizem ravno oni, ki hvalijo zdaj Schmerlinga. Ta državnik razvidi torej, da po jedni strani zagovarja on jednoto države in jednoto uprave, z druge strani pa njegovi slavitelji odobrujejo in branijo celo nejednoto države in nejednoto uprave. Po vsem tem imajo prav ali hvaljeni Schmerling ali pa njegovi hvalivci, ki so ob jednom hvalivci nejednote.

(Datje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. novembra.

Vojeviti nagovor predsednika avstrijske delegacije napravil je bil kaj slab utis. Posebno Čehi so bili vznemirjeni, pa tudi Poljakom se je zdelo, da tak nagovor ni bil umesten. Cesarjev odgovor predsednikoma delegacij je pa potolažil vznemirjenje, posebno pa še to, da je vladar proti Chlumeckemu pri vsprejemu delegacije, posebno poudarjal potrebo miru in rekel, da je sedanjí moment jako kritičen ter zahteva zmernosti. Zagotavlja se pa tudi, da Smolka za svoj nagovor ni bil dobil nikakega migljeja od vladne strani, ampak je izrazil le svoje osobno mnenje. Levičarje je poparilo, da cesar v svojem odgovoru na nagovor predsednikov delegacij ni nič omenil nemško-avstrijske zveze. Nemški liberalci hočejo zategadelj interpelovati ministra vnanjih zadev, kako da je z avstro-nemško zvezo.

Naučno ministerstvo je sklenilo češki oddelek nemške obrtne šole v Brnu povzdigniti v samostojno državno obrtno šolo. Morda hoče pl. Gautsch s tem potolažiti češke državne poslance, katerim se je zameril, ker se premalo ozira na češke srednje šole.

Vnanje države.

Bolgarskemu regentstvu se je posrečilo pregovoriti tudi vzhodnorumelijske poslance, da ne bodo volili princa Aleksandra zopet knezom. V Burgasu se je vladi nekda posrečilo zadušiti upor brez velicega prelivanja krvi. Več upornikov so zaprli, drugi so pa ušli po morji. Ruskih častnikov, stotnika Nobakova in poročnika Zaleskega, ki sta prav za prav vodila ustajo, pa neso zaprli, kajti vlada se boji, da ne bi s tem dala povoda Rusiji za okupacijo. — Bolgarsko sebranje je sklenilo pomiloščenje vojakov in učencev vojaške šole, kateri so se udeležili državnega prevrata 21. avgusta. Vlada temu ni prav nič ugovarjala. Ker se je bolgarska vlada obrnila še do velevlastij, da bi postavile kandidata za bolgarski prestol, veliko sebranje danes še ne bode volilo kneza. Velevlasti najbrž ne bodo hitele z odgovorom. Sedanje veliko sebranje najbrž kneza ne bode volilo, ker bode poprej prisiljena sedanja vlada odstopiti, nego se bodo velevlasti sporazumele o kandidatu. Nova vlada bode razpustila sebranje. Nove volitve bodo pa še le, kadar bode želela Rusija. — Po deželi vlada anarhija. Posebno je prebivalstvo vznemirjeno v Plovdivu, ker se kmetje v sosednjih vaseh pripravljajo, da napadejo mesto. Vojaščina je noč in dan pripravljena. Po noči hodijo po mestu močne straže konjice. V Perušičo odposlal se je močan oddelek konjice, ker se tam zbirajo uporniki. Vojakom se je prebivalstvo ustavilo in bil je hud boj, več je bilo mrtvih in ranjenih. Pa tudi v drugih krajih so nemiri. Ruski emisarji nagovarjajo narod k uporu. Policija v Plovdivu hotela je zapreti dva Rusa, ki sta čuvala narod, pa sta ušla v hišo ruskega konzulatskega dragomana. Prefekt je vprašal vlado, kaj mu je storiti, slednja mu je pa odgovorila, da naj prosi ruskega konzula, da ga spremi v dotično hišo, da bode mogel dotični osobi deti v zapor. Ruski konzul pa gotovo ne bode privolil, da bi bolgarska policija stikala po hiši njegovega dragomana. Vlada morala je za Plovdivski okraj proglasiti obsedno stanje.

Kaj misli Rusija storiti z Bolgarijo, se še ne ve. Neko poročilo iz Peterburga trdi, da Rusija ne bode okupovala Bolgarske, da ne dá Avstriji in Turčiji povoda za jednako postopanje. V Peterburgu se govori, da si Avstrija na vso moč prizadeva razširiti svoj vpliv po Balkanu. S Srbijo in Rumunijo boče skleniti vojaški pogodbi. kakeršne je o svojem času sklenila Prusija z raznimi nemškimi državami. Druga znamenja pa kažejo, da Rusija resno misli na okupacijo, katerej se najbrž nobena vlast s silo uprta ne bode. Kakor se poroča v „Times“ iz Berolina, se je Bismarck nekda izjavil, da Avstrija in Anglija najbrž ne bodeta nobenega vojaka mobilizovali, ko bi Rusija zasela Bolgarsko. „Post“ pa piše, da Nemčiji nič ne škoduje, če Rusi

zasedejo Bolgarsko in v sporazumljenji Turčije še Dardanele. Pod takimi pogoji se hoče Rusija sporazumeti z Bolgarijo, se še prav nič ne ve. Sedaj Rusi pred vsem zahtevajo, da odstopi sedanja vlada in regentstvo, še le potem bodo stavili daljše pogoje. Govori se pa, da Rusija bi tudi v to ne privolila, da bi se sestavila nova vlada iz samih Rusiji prijaznih Bolgarov. Vojni minister mora biti Rus, in je za to mesto nekda odmenjen general Dondukov Korzakov. Morda bi se še s tem Rusija ne zadovoljila, ampak bode zahtevala, da morata tudi ministerski predsednik in minister vnanjih zadev biti Rusa. Mogoče je pa celo, da je resnična vest, da bode Rusija zahtevala, da se volitev kneza odloži za celi dve leti in bode dotlej v Bolgariji vladal general Kaulbars ter izbiral, postavljaj in odstavljaj ministre po svoji volji.

„Moskovskija Vjedomosti“ ostro pišejo proti srbsko-bolgarskemu sporazumljenju zastran Bregove. Obe vladi sta se ozirali le na korist Avstrije. Zato je pa avstrijsko časopisje o tem molčalo. Rusija ne bode priznala tega sporazumljenja, ker je Bregovo odstopilo Srbiji nezakonito regentstvo. Ruski zastopnik v Belemgradu dobil je že instrukcije v tem zmislu.

Vse stranke v Srbiji so teh mislij, da bi bila ruska okupacija Bolgarije nevarnost za Srbijo. Celo Rističev organ piše, da bi okupacija Bolgarije bila velika nesreča ne samo za Bolgarijo, ampak za vse narode balkanskega poluotoka. Če se odpro vrata tujim okupacijam, ne ve se, kdaj se bodo zopet zaprla. Srbska skupščina je minuli teden rešila več važnih predlog naučnega ministerstva. Vsprejela je zakon, da se bodo v duhovsko semenišče vsprejemali le dijaki, ki so dovršili gimnazijo, ter zakon o popolnitvi učnega načrta učiteljskih in višje dekliske šole v Belemgradu. Ta teden začne se v skupščini budgetna debata. — Srbija hitro reorganizuje vojsko, da bode pripravljena na vse slučaje. — Turški poslanik v Belemgradu neče priznati bolgarskega agenta Stranskega.

Ruska vlada je zvedela o nekem sumnem gibanju afganskih in angleško-indijskih čet. Glavni poveljnik ruskih čet v centralnej Aziji knez Dondukov-Korzakov odšel je na povelje vlade skozi Merv na afgansko mejo. Spremljata ga generala Komarov in Anenkov.

Francoskemu ministerskemu predsedniku se je hitro posrečilo dobiti novega ministra javnih del. „Journal official“ objavil je že imenovanje Milauda ministrom javnih del.

Danes se slovesno otvorita belgijski zbornici. Ker delavci nameravajo tem povodom prirediti veliko demonstracijo, storila je vlada izredne naredbe, da se obrani red. Vse ceste, po katerih se pelje kralj iz svoje palače v zbornico, bodo zaseli vojaki in meščanska straža.

Karlisti na Španjskem se začenjajo gibati, Zlasti ob francoskeji meji močno agitujejo privrženci Don Carlosa. Misli se pa, da se jim ne bode posrečilo napraviti kake ustaje.

Dopisi.

Iz Maribora 7. novembra. [Izv. dop.] (Ti ubogi dr. Glantschnigg!) Ni še toliko časa, ko je Celjski dr. Glantschnigg veliko ulogo igral. Bil je urednik „Lisjakov“; imenoval se je „den Führer der Deutschen in Untersteiermark“; Graška ščrbljava tetka imenovala ga je „den geschätzten Parteigenossen“: pri „kneipah“ Graških „buršev“ imel je kot „alter Herr“ častno ime; v Celji je on zapovedoval; videl se je v duhu, kedar je bil „in der feuchtfrohlichbeschaulichen Stimmung“, župana Celjskega in državnega poslanca za Celjsko skupino itd. itd.

Iz zdaj?

„Vse je vse zgubljeno!“

Preda li Celjske „Vahte“ so njemu in njegovim „duševnim“ proizvodom zaprti. Nemški dijaki in bivši dijaki ga kličejo na dvoboj, pa ne s čašo piva, nego „mit dem Schlager“, ali pa z britko sablo, katera se pa dr. Glantschnigg bolje od daleč dopada, ker je tako ostrá! Dokazujejo mu v javnih listih, da ni res, kar on, dr. Glantschnigg, trdi, ter izjavljajo, da je njegovo obnašanje „eines ehemaligen akademischen Bürgers in den Augen eines ehrenhaften Mannes überhaupt unwürdiges“ itd.

Dr. A. Harpf, urednik zloglasnega lističa „Marburger Zeitung“, klical je namreč dr. Glantschnigga na dvoboj, kar pa je ta — previdno odklonil. Kdo bo pa tudi se v tako nevarno početje spuščal. Vsled tega prinese „Marburger Zeitung“ izjavo, s katero se prej tako slavni dr. Glantschnigg iz vrste „deutscher Ehrenmänner“ svečano izbriše.

Dr. Glantschnigg bi pa še vedno bil rad v očeh vseh Nemcev „ein deutscher Ehrenmann“, za to pridejo v „Marburger Zeitung“ sledeča poslana:

Eingesendet.
(Berichtigung.)

Euer Wolgeborener!

Bezugnehmend auf den in der Nr. 129 vom 27. October 1886 Ihres geschätzten Blattes erschienenen, gegen mich

gerichteten Artikel mit der Aufschrift „Erklärung“ ersuche ich Euer Wohlgeboren auf Grund des §. 19 Pr. G. um Aufnahme nachstehender Berichtigung: Es ist nicht richtig, dass ich dem Verfasser des Artikels „Dr. Glantschnigg ein Anwalt Schönerer's“ die verlangte Genugthuung verweigerte; Thatsache ist es vielmehr, dass ich ihm die Genugthuung zusagte; Thatsache ist es ferner, dass weder von seiner Seite, noch von Seite seiner Zeugen während der ausdrücklich vereinbarten Zeit eine Antwort darauf erfolgte, was durch die in den Händen meiner Zeugen befindlichen Briefe erweislich ist, und das mir meine Zeugen erklärten, sie seien bei dem allgemein geltenden Brauche genöthigt, aus diesem Stillschweigen zu schliessen, dass derselbe auf die unter Ehrenmännern überhaupt übliche Genugthuung verzichte und schliesslich, dass ich den Zeugen desselben mittheilte, dass ich die Ansicht meiner Zeugen vollkommen theile und daher die Angelegenheit als finalisirt betrachte. Angesichts dieser richtigen Thatsachen muss ich den Anwurf, dass mein Vorgehen einesehemaligen akademischen Bürgers in den Augen eines ehrenhaften Mannes überhaupt unwürdiges gewesen sei entschieden zurückweisen.

Hochachtungsvoll

Dr. E. Glantschnigg.

Cilli 29. Oktober 1886.

Gegenerklärung.

Wir halten der Berichtigung des Herrn Dr. Eduard Glantschnigg gegenüber unsere erstlich abgegebene Erklärung vollinhaltlich aufrecht. Es ist **vollständig unwahr**, dass irgend eine Vereinbarung hinsichtlich der Zeit „ausdrücklich“ getroffen worden wäre, womit dann die Voraussetzung, auf welcher Dr. Glantschnigg's jetzige Weigerung basirt, als vollkommen nichtig entfällt. [Dies aber geht aus obiger Berichtigung unwiderleglich hervor, dass es wahr ist, das Dr. Glantschnigg nun unter einem nichtigen Vorwande jede manneswürdige, unterdeutsche Ehrenmännern übliche Genugthuung verweigert.“ Der Vorwand, unter dem dies geschieht, kennzeichnet sich selbst aus Dr. Glantschnigg's obiger Berichtigung.

Dr. A. Harpf, Schriftleiter, Stud. jur. Josef Sutter, drd. jur. Josef Waldner.

S tem pa še neso vse dr. Glantschniggove stiske in nadloge končane. Spisal je brošuro „Politische Zwitter“, s katero je dr. Foreggerja hotel „spodjesti“. Dr. Foregger na to objavi v svojem organu, Celjskeje „Vahti“, članek, v katerem dr. Glantschnigg, — ki ga sicer ne imenuje, pa vsem umljivo — hude na hrbet naloži. Vsled tega zapusti dr. Glantschnigga previdnost, in se spusti z dr. Foreggerjem v dvoboj, kakor ste že v zadnji številki „Slovenskega Naroda“ poročali. Pri tem sta oba „junaka“ ranjena, ter nosi dr. Glantschnigg, kakor mi piše prijatelj iz Celja, zavezano roko.

Ubogi, oj ti ubogi dr. Glantschnigg; slabo, silno slabo se Tebi godi v nemškem taboru!

Iz Kropo 7. novembra. [Iz. dop.] 6. avgusta t. l. odposlalo je predsedništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani svojim podružnicam poziv, v katerem jih opozoruje, da viri društvenih dohodkov so tudi veselice in zabave, katere naj bi se snovale v ta namen. Ker tudi podružnica sv. Cirila in Metoda za Kropo, Kamnogorico in Dobravo želi pospeševati po svojih že skromnih močeh namen tega prekornega društva, sklenilo je načelnništvo, da se priredi v nedeljo 14. t. m. zvečer v Kropi pri g. Klinerji prva taka večerna zabava s petjem, deklamacijami in tombolo. Za petje bodo skrbeli naši vrli domoljubni „Odmevaši“ s svojim požrtovalnim pevovodjo, deklamovale bodo druge domače jako spretno in nadarjene moči; tudi za tombolo nam je že zagotovljenih jako lepih dragocenih daril. Tako se nam je nadjati prav zabavnega in, dal Bog, tudi za glavno društveno blagajno izdatnega uspeha. Tega smemo s tem večim opravičenjem pričakovati ker trikot Kropa, Kamnogorica, Dobrava, če prav mal del Slovenije, je poznat kot sedež odločnih narodnjakov, izmed katerih je vsakdo pripravljen tudi v dejanji pokazati svoje narodno mišljenje, celo ubogi delavec radovoljno prinese svoj obolus na oltar domovini. V našem, če tudi ne premožnem, trikotu v podnožji temno-zelene Jelovice nikogar ni in ga tudi ne sme biti, ki bi rekel samo iz antipatije ali drugih osebnih oziror: „Ako je ta narodnjak, jaz nečem biti, ako je ta pri društvu, jaz ne bom.“ Društvo sv. Cirila in Metoda čuva tri najlepše svetinje slovanske: Vero, narodnost, omiko, ki morajo biti svete vsakemu zavednemu, dobremu človeku. Zatorej se nadejamo prihodnjo nedeljo mnogobrojne vsestranske udeležbe iz Kropo, Kamnogorice, Dobrave in sosednjih krajev, od narodnjakov in tudi od bližnjih posestrim naše podružnice. Natančen vsposed veselice objavimo v kratkem. K.

Iz Št. Petra na Notranjskem 7. novembra. Na ukaz visocega ministerstva razšla se je 6. t. m. tukajšnja kolerna komisija, ki je bila 6. avg. k nam poslana, da opazuje železniške popotnike prihajajoče iz Trsta in z Reke ter preiskuje njih

prtijago. Preiskovalni zdravnik, g. Fr. Saurau in politični komisar g. A. Klein sta skozi tri mesece tu prebivala in svojo težavno službo tako natančno in zvesto izpolnjevala, da se jima mora očitno zaslužena hvala izreči. Da tako preiskovanje popotnikov ni lahka reč, bode priznal vsakdo, kdor je koli imel priliko memogrede opazovati zdravnika v Št. Petru pri njegovem poslu. Dan za dnem in noč za nočjo na deset vlakov čakati, časih ob najgršem vremenu, potem vse osebe v odločno sobo spraviti njih popotne torbe, kovčege, vreče itd. preiskati, pri vsem tem silno hiteti, da nimajo vlaki prevelic zamud, poleg tega pa še od raznih sitnežev mnogotere zabavljice preslišati, — zato je potreba krepkega zdravlja, posebne izurjenosti, pa tudi brezozirne odločnosti, kakeršno smo ravno pri zdravniku g. Saurau u občudovali. Marsikak predrznež je moral za svojo prenačljeno opazko odgovor v žep spraviti, da se ga bode nekaj časa spominjal. Dobro, Saurau! Če bi se vsakemu popotniku šele razlagalo, zakaj je zdravnik v Št. Peter poslan in zakaj je treba vso popotnino ljudi pregledati, kdaj bi se bil potem jeden sam vlak odpravil. Pri taki reči se le z odločnostjo in osornostjo, kakor je g. Saurau-u v polni meri lastna, kaj prida doseže. Pri tem takó ogromnem in trudapolnem delu ni čuda, da si je g. Saurau nalezal hud katar, ki ga je ves čas mučil in mu bode še dalje časa delal nadlego. Ukljub temu je svoj posel za pičlo nagrado ne umorno nadaljeval do konca, ob jednom pa tudi izven službe v mnogih slučajih izkazal se vedno pripravljenega in jako praktičnega zdravnika. Ko je 6. oktobra še drugi zdravnik, dr. Zeissler, prišel v Št. Peter na pomoč, je bilo delo res mnogo polajšano, ker sta se zdravnika v službi vrstila, morala pa sta za to tudi osobe tovornih vlakov preiskavati.

Straža proti koleri je tedaj odpravljena, zdravnika sta nas zapustila in bolezni imajo odprto pot v deželo. Obetal se nam je, da utegnemo dobiti v Št. Peter stalno nameščenega zdravnika. Pač bi bilo želeli, da se to zgodi. Št. Peter leži sredi Pivške in na meji Košanske doline, obdaja ga okrog šest velicih občin, ob jednom je jako važen zaradi železničnih zvez Trst Reka. Res da sta v Postojini dva zdravnika, toda ako je treba nagle pomoči, nam je v Postojino vendarle daleč. Upamo, da bode visoka vlada spoznavši važnost Št. Petra kot središča vsestranskih potnih zvez v tem oziru kaj storila, pred vsem pa se nadejamo pomoči od našega skrbnega g. okr. glavarja. Slavni komisiji k odhodu še jedenkrat kličemo: Na zdravje!

S Krškega 7. novembra. (Prvo zborovanje „Pedagogičskega društva“ v tekočem šolskem letu v Šent Jarneji na Dolenjskem.) Po sklepu zadnjega zborovanja je zborovalo Pedagogičsko društvo dné 4. novembra t. l. v šolskem poslopji Šent Jarnejske ljudske šole. Izmej učiteljstva se je tega shoda udeležilo 16 učiteljev in 3 učiteljice. Tudi je prišlo več odličnih Šent Jarnežanov (g. Vučer, predsednik kr. šol. sveta, g. Bučar, župan, g. Poljanec, kr. šol. nadzornik, g. Zagorec, posestnik in oštir) in razen teh mnogo kmetskega občinstva, okolu 80 oseb. — Predno predem k daljnemu poročilu tega zborovanja, naj še omenim, da je učiteljstvo Šent Jarnejsko šolo zunaj in znotraj v ta namen primerno olepšalo: pred učilnico si že od daleč zagledal postavljene mlaje, raz okna so pa vihrale narodne in cesarske zastave: za zborovanje odmerjena šolska soba je bila tudi prav lepo v vencu in cveticami okrašena.

Zborovanje otvori ob 10. uri društveni predsednik Fr. Gabršek ter vse došle učitelje, učiteljice in šolske prijatelje prisrčno nazdravi. Ob jednom tudi omenja, da ga veseli, ker vidi toliko številno kmetskega občinstva pri zborovanji! — Na to društveni tajnik g. Ravnikar prečita zadnjega zborovanja zapisnik, ki se jednoglasno odobri.

Naslednja točka: „Dolenjci s stališča omike in napredka“ je odpala, ker se je g. poročevalec, vodja Ivan Lapajne, iz društvenemu odboru neznanih uzrokov par dnij pred zborovanjem udeležitvi odpoval. Namesto njega je poročal gosp. Gabršek o uzgoji splošno — vzlasti z ozirom na domačo hišo. Prisotnim roditeljem je na srce polagal važnost vzgoje, ki jo imajo pri svojih otrocih. Posebno je pa poudarjal, da imajo stariši sveto dolžnost skrbeti za lepo krščansko izrejo, kajti oni so v prvi vrsti poklicani za ta posel; potem pride še le šola na vrsto.

Da je prišlo toliko gospodarjev in gospodinj na ta dan v šolo, se imamo le slučaju zahvaliti,

ker so si mislili, da pride tudi g. okrajni glavar s Krškega v Šent Jarneji; nameravali so namreč prositi ga, da bi on oprostil nekatere šolarje od vsakdanjega šolskega obiskovanja, kar se ve da ne gre tako lahko. To priliko je g. predsednik društva porabil, ter starišem razkladal velike koristi, ki jih imajo njih otroci od šole. Vsaj to dovolite svojim otrokom, da bodo redno hodili v šolo, kjer se nauče najpotrebnejših nauk za prihodnje življenje. To je jedina dota, ki jo zamorete svoji deci privoščiti; a kakor razvidno jej še to odtegujete s tem, ker bi radi imeli svoje otroke doma — in ne pri pouku. Tako je g. govornik unemal kmete za šolo.

Za tem se oglasi g. meščanski učitelj Bezla s Krškega. Ta ravno tako vspodbuja ljudstvo s toplimi besedami do večega veselja za šolsko obiskovanje. Mej drugim jim priporoča vinarsko in sadjarsko šolo, ki se je tekom tega leta preselila s Slapa na Dolenjsko, kjer imajo pridnejši šolarji iz dežele priiko izobraziti se v umnem vinstvu in sadjarstvu, poleg tega dobé še deželne ustanove (štipendije), kar je gotovo le Vašim otrokom in Vam na korist. Zato pošiljajte redno svoje otroke v šolo in ne odtegujte jih pouku, kajti za to Vam nikakor ne bodo hvaležni! — Vsi smo te zlate besede g. Bezla naidušeno odobraval.

O rednem šolskem obiskovanji je še govoril g. Abram ter kmetom raztolmačil, da postava terja, da se otroci redno v šolo pošiljajo, od tega je zavisen ves napredek! Nikar naj ne mislijo, da so učitelji uzrok, da se zanikerni roditelji kaznujejo, oni store le svojo dolžnost. Ako bodo stariši jedenkrat uverjeni o koristi šole, nam gotovo ne bode treba siliti je k rednemu pošiljanju otrok v šolo. Kmetje so sicer malo godrnjali, ko so to slišali, kar je celo Šent Jarnejskega prednika krajnega šolskega sveta v ogenj spravilo, kateri jim je naravnost povedal, da radi tega Dolenjci tako nazadujete, ker se nečete ničesar učiti, vedno se držite starega kopita! Sedaj so drugi časi, kakor so bili pred 50 in celo še pred 20 leti. Ne bodite trmasti in nebvaležni ljudem, ki žele le Vam dobro itd.

O kmetijstvu sta govorila gg. Lunder in Abram. Prvi je govoril jako temeljito o zboljšani sadjarstva po Dolenjskem, ter je stavil slednjič sledečo resolucijo: Odbor „Pedagogičskega društva“ naj pošlje jedno prošnjo na slavni c. kr. okrajni šolski svet, kateri naj z vsemi postavnimi sredstvi deluje na to, da vsi tisti krajni šolski sveti prekrbe tam, kjer še ni šolskih vrtov, prostor v obsegu 1 orala za potrebne vrte; drugo prošnjo pa na visoki c. kr. deželni šolski svet, koji naj isto tako upliva na vse druge okr. šol. svete. Ta predlog se je jednoglasno vsprejel. — Res je že skrajni čas, da šolske oblasti v tem oziru kaj store!

G. Abram je obravnaval kmetijstvo sploh, kako naj moder učitelj ves šolski pouk združuje s kmetijskim, n. pr. pri računstvu, prirodopisu, zemljepisu itd. Govoril je jako popularno, kakor prav nalašč namenjeno prostim kmetskim poslušalcem. Kmetje so ga prav verno poslušali. Bog dal, da bi tudi kaj hasnilo!

Od pojedinih nasvetov je z večino glasov obveljal oni, da bode prihodnje zborovanje začetkom aprila v Mokronogu.

Zdaj se g. predsednik lepo zahvali vsem, ki so se zborovanja udeležili — osobito pa gg. poročevalcem za trud, kakor tudi predsedniku Šent Jarnejskega kr. šol. sveta, g. županu in drugim odličnim možem, ki so nas počastili s svojim pohodom — ter zatvori sejo s trikratnim slava klicem na presvitlega cesarja Fran Josipa I.

Pri skupnem obedu v gostilni g. Zagorca je nam čas mej kolegijalnimi in prijateljskimi razgovori kaj hitro potekel. Tudi ni mankalo lepih in naidušenih rapitnic. Predsednika okr. šol. sveta g. H. Weigleina je skupščina telegrafično pozdravila.

Ako bode novo društvo v tem zmislu nadaljevalo in tako delalo, kakor je pričelo, si bode vedno več udov in prijateljev pridobivalo. Že sedaj šteje nad 100 društvenikov. Gotovo lepo število za tako kratek čas njegovega obstanka! — — r.

Domače stvari.

(Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnštvo. Povod zaplenbi bili so v dopisu iz Maribora nekatere stavki, tikajoči se dr. Glantschnigga in dr. Neckermana v Celji. Današnja številka ima dve strani priloge.

— (Presvetli cesar) podaril je požarni brambi v Kamniku 80 gold. podpore. — Občini Momjan v Istri za zgradbo šole pa 300 gld.

— (V Celovec) prišla sta včeraj zjutraj nadvojvoda Oton in njegova soproga. Včeraj zvečer priredila se njima je na čast baklada in serenada.

— (Notranjska volitev.) Kot kandidat za deželni zbor oglasil se je tudi gosp. Leopold Dekleva, posestnik v Košani.

— (Imenovanje.) Praktikant pri okrožni sodnji v Rudolfovem g. Eugen Trbuhović pl. Schlachtswert imenovan je avskultantom za Kranjsko, bivši podčastnik Jakob Draxler pa vladnim kancelistem pri okrajnem glavarstvu v Kamniku.

— (Umrli) je predvčeraj g. Josip Rozman, vulgo Hruševce, posestnik v Kolodvorskih ulicah, 46 let star. Pokojnik bil je samec in je skoro vse svoje znatno premoženje volil svojim prijateljem. — Včeraj je umrla tudi g. Franja Gril, občeznana vrtnarica v Ljubljani. N. v m. p.!

— (Na zabavnem večeru pisateljskega društva) se je sklenilo, čestitati slavnemu hrvatskemu zgodovinarju in predsedniku „Matice hrvatske“ g. J. Kukuljeviču Sakcinskemu ob njegovi sedemdesetletnici. Dalje se je izbral veselilni odsek, ki bo imel skrbeti za zabavni del, vsakosobotnih zabavnih večerov. Četverospjev pod vodstvom prof. Gerbica razveseljeval je zbrane društvenike z ubranim svojim petjem.

— (Iz mestnega odbora Ljubljanskega.) Našega lista poročilo o poslednji seji m. odb. Lj. gledé dolžne najmovine za vežo ne tržno lopo v kresiji, kakor smo zdaj zvedeli, ni bilo natančno. Finančnega odseka poročilo ni trdilo, da g. Škrbinec „že tri leta ni plačal najmovine“, nego naštevajo je le razne večje zaostanke konci 1885 leta in mej temi nahajala se je tudi najmovina za tisto vežo zadaj v kresiji, katera najmovina je bila konci vlanskega leta pač na dolgu za dalje časa, vendar ne za tri leta, toda ves zaostanek je bil letos plačan uže meseca maja. Toliko v pojasnilo, da ne bode svet sodil krivo.

— (V „Glasbene Matice“) odbor bila sta pri obnem zboru voljena tudi gg. Fran Gerbič in pl. Ohm-Janušovski, katerih imeni sta v dotičnem izvešči po pomoti izostali.

— (Sobotni „Wochenblatt“) se močno usaja zaradi naše notice o nemški popoldanski predstavi dne 1. t. m. in trdi, da je nemškega gledališča ravnatelj ravnal v sporazumljenji z dramatičnega društva odborom. Ta trditve je popolnem ne osnovana, kajti odbor o tem ničesar vedel ni in gg. odborniki bili so neljubo prenešeni, doznaveši, da bode popoldne nemška predstava. Če g. Dežman res ni imel roke vmes, nam je prav, a čudno je vendar, da se prirejšajo izredne predstave, ne da bi deželni odbor o tem znal.

— („Politische Zwitter“) imenuje se najmlajše duševno dete znanega dr. E. Glantschnigga v Celji. Porod tega deteta se menda ni vršil s kleščami, kajti dete je skromno, suho in sploh ni tako, da bi rekel. Celih 8 strani napolnila je dr. E. Glantschniga politiška modrost in kdor bi v tej liliputanski brošurici iskal kake naslade, varal se bode ljuto. Jedino zanimivi so stavki, posvečeni dr. Foregerju in dr. Aussererju, katera je bivši urednik „Kmetškega prijatelja“ posebno na muho vzel. Po stavku: „A jaz vprašam, kako spoštovanje moremo imeti do poslancev, ki se pred svojimi volilci, vedoč o njih, da so židom sovražni, protisemitski ponašajo, jezuitski izjavljajoč, da se le s Schönererjevo bojnim načinom ne strinjajo, v krogu poslancev pa se iz lahkovernih volilcev norca delajo?“ piše namreč dr. Eduard Glantschnigg: „Le tako more se tolnačiti, da se na primer dr. Foregger, dobro vedoč, da je večina njegovih volilcev židom sovražna, v svojem volilnem okraji židom sovražnega kaže, a na Dunaji v „Presscomité“ sedi in da se je s slednjim strinjal, da „Deutsche Zeitung“ skoro izključno židje uredujejo in pišejo; to je isti mož, ki e lani izjavljal, da bode pobijal časnikaštvo židovsko. Kaj naj mislijo o dr. Aussererji, ki je večkrat dejal, da je židom sovražen, a da mu le antisemitov bojni način ne ugaja, sedaj pa za žide kar gori?“ — In tako gre dalje. Nemškim poslancem se očita, da se le iz častiblepnosti ali pa iz sebičnosti svojih mandatov drže, volilcem pa se priporoča, ako hočejo biti dobro zastopani, naj si izbero druge poslance. Skoro pikantna pa je opazka, da se nekateri nemški poslanci v svojih volilnih okrajih le „durch mitunter

baare Gefälligkeiten“ vzdržujejo, ker so si na ta način pridobili upljivih, a z denarnimi neprilikami borečih se osob. Iz tega se vidi, da je v nemškutarskih in nemških krogih mnogokaj gnilega in „Deutsche Wacht“ bi dobro storila, ko bi z vprašanjem „Was ist Corruption?“ večkrat izpraševala zaprašeno svojo vest.

— (Dobrodelen mož.) Kot tacega skazal se je preteklo nedeljo umrši gosp. Josip Rozman, vulgo Hruševce, posestnik v Kolodvorskih ulicah, v svoji oporoki, s katero si je postavil sam lep spomenik. Razen premnogih volil znanec in prijatelj volil je še: Družbi sv. Cirila in Metoda 100 gld., ubogim Ljubljanskega mesta 500, „Ljudski kuhinji“ 3000 gld. (z določilom, „da se ta vsota uporabi za hrano pridnih in lepo vedočih se dijakov, oziroma da razdeli vodstvo kuhinje za to vsoto jedilnih znamk za pridne dijake“), za hrano revnih otrok Uršulinkam v Ljubljani 500 gld. Frančiškanski, št. Jakobski in Jezusovega srca cerkvi po 500 gld. Svoji sestri Mariji določil je užitek od 3000 gld. Po njeni smrti pa prevzame mestni magistrat to vsoto kot ustanovo, katere obresti se bodo „na večne čase“ delile mej rekonvalescente, odhajajoče iz bolnice. Pokojnega Hermana Tomana otrokom volil je 700 gld. itd.

— (Zanimiva oporoka.) V tukajšnji prisilni delavnici zbolel je nedavno kaznjeneec, rodom Tirolec, ki ima 3000 gld. premoženja. Ko je čutil, da blede smrt s kosčeno svojo roko že trka na njegove duri, napravil je o svojem imetku oporoko. Tirolske svoje domovine se ni posebno laskavo spominjal, kajti dejal je, da ne sme niti sold njegovega premoženja ostati doma. Zato pa je vso svojo ljubezen naklonil prisilni delavnici ter volil za popravila v cerkvi 1000 gld., paznikom po 200, 300 do 450 gld. Naposled preostajalo je še 250 gld. Na vprašanje kaj pa s tem denarjem? dejal je kaznjeneec: „To pa imate Vi, ki pišete oporoko!“ Po izvršeni oporoki je Tirolec mirno pričakoval smrti, da ga reši iz življenja ječe. A ni je bilo. Radodarni Tirolec je okrevljal in se danes že bolje počuti, nego je nekaterim njegovim legatarjem ljubo.

— (Za četrto porotno zasedanje), katero prične pri deželni sodnji v Ljubljani dne 9. decembra izrečani so: Za glavne porotnike gg.: Grof Ludvig Blagaj, graščak v Boštanci; Andrej Burger, posestnik v Imovci; Janez Dekleva, posestnik v Britofu; Karol Dežman, hišni posestnik v Ljubljani; Rajmund vitez Dittel, c. kr. upokojeni polkovnik v Ljubljani; Anton Fröhlich, posestnik v Kamniku; Josip Geba, urar v Ljubljani; Janez Grajsar, vinski trgovec v Vodica; Fran Hren, hišni posestnik v Ljubljani; Fran Hudovernik, trgovec v Radovljici; Janez Jeretin, zemljišni posestnik v Gradci; Karol Kauschegg, trgovec v Ljubljani; Anton Kremžar, hišni posestnik v Ljubljani; Josip Kuhar, zavarovalni uradnik v Ljubljani; Fran Kunstel, gostilničar v Radovljici; Fran Kutin, trgovec v Postojini; Fran Legat, posestnik v Lescab; Janez Levec, posestnik v Dolu; Janez Levec, trgovec in posestnik v Mengši; Leopold baron Lichtenberg, graščak in hišni posestnik v Ljubljani; Janez Luckmann, trgovec v Ljubljani; Janez Mallner, gostilničar na Bledu; Henrik Maurer, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani; Luka Mlakar, trgovec v Lukovci; Jakob Nekrep, trgovec v Ljubljani; Martin Petau, hišni posestnik v Kranji, Stanislav Polak, hišni posestnik v Tržiči; Viktor Schiffer, trgovec v Ljubljani; Jakob Schober, trgovec v Ljubljani; Josip Sevnig, hišni posestnik v Ljubljani; Feliks Stare, graščak v Kolovci; Janez Stibel, gostilničar v Škofji Loki; Janez Telban, posestnik v Dolu; Josip Tomek, graščak v Rakovniku; dr. Fran Vok, c. kr. notar v Ljubljani in Ignacij Zorc, posestnik v Brezji pri Litiji. Nadomestovalni porotniki so gospodje: Valentin Ahčin, pekovski mojster, Josip Juvan, hišni posestnik, Rajmund Knific, trgovski pomočnik; Josip Sparovic, zlatar; Vaclav Steiner, hišni posestnik; Dragotin Till, bukvar; Avgust Weber, gostilničar; Josip Wilfan, knjigovodja in Gregor Zamejec, pekovski mojster, vsi v Ljubljani.

— (Tukajšnje delavsko izobraževalno društvo) priredi 19 letno osnovno slavnost dne 21. novembra v prostorih čitalnične restavracije. Spored: I. Pozdravilni govor. II. Petje. III. Deklamacije. IV. Plesni venček. Čisti dohodek namenjen je za izobraževalne namene omenjenega društva. Ustopnina za osobo 20 kr. Kasa se odpre ob 7. uri. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Prememba v posesti.) Nekdanjo Koglovo sedaj Jeločnikovo hišo v „Zvezdi“ kupil je včeraj na eksekutivni dražbi g. Souvan za 26.100 gold., hišo na voglu Rimske in Tržaške ceste pa kranjska hranilnica za 18.500 gld.

— (Konjskega mesarja — ni več v Ljubljani.) Zadnjega araba je koncem pretečenega meseca pobil, tako, da je svojo obrt imel tu ravno jedno leto, v katerem času je vendar le 122 konj pobil.

— (Včerajšnji mesečni somenji) ni bil posebno dobro obiskan. Uzrok temu je gotovo, ker bode ta mesec še veliki sv. Elizabete somenji in pa, ker je bil včeraj somenji v Višnjigori in še v nekaterih drugih krajih. Živine prignalo se je 769 glav, in sicer: 208 konj, 209 volov, 311 krav in 41 telet. Na konjskem semnjišču ni bilo posebno živahne kupčije, boljša pri goveji živini, kjer so Bavarci dokaj volov „zastrigli“.

— (Iz Borovnice) se nam piše: Neko človeče, baje tehniški diurnist na kolodvoru južne železnice v Ljubljani, German od nog do glave, ki sliši na ime Weigel, izrekel je željo, da bi si v veliko čast štel, da bi prišel v kak slovenski list, zlasti pa rad v „Slovenski Narod“. Gospod urednik, bodite tako prijazni in storite mu to uslugo, v pojasnenje naj Vam pa služi ta-le mična dogodbica: Pretečeno soboto na večer prišel je v Borovnico, in če tudi že precej natrkan, naravnost v krčmo in se usedel k mizi mej prav pošteno družbo. Govoril je mnogo in se sploh vedel tako, kakor da bi bil on vse, vsi drugi — nič. Prometne uradnike južne železnice imenoval je „trotelne“ in druge službujoče na Ljubljanskem kolodvoru „g'sindeli“. Ko je pa te do kosti obral, prišli so na vrsto Slovenci in slovenski jezik. Mnogo zabavljic čul ali čital sem že tu in tam, a kaj tacega, kar je ta vinjena osoba govorila, še nikoli! Poštena družba je z občudovanja vredno potrpežljivostjo dolgo in mirno prenašala vse neslanosti, s katerimi se je produciral ta nemški poštenjak, a naposled bilo je pa celo poleg njega sedečemu poštemu Nemcu — Bavarcu — odveč, poslušati to zabavljanje in mu je svetoval, da naj s svojo omiko rajši ostane v Ljubljani ali pa naj odrine v svojo blaženo domovino. Na ta opomin ustala je vsa zbrana družba, udarila s kozarci in zaklicala: Živio Slovenci, kakor tudi pošteni Nemci! Beseda živio razjarila je tega omikanca (?) tako, da se je vedel, kakor bi bil hudobca z blagoslovljeno vodo polival in jel družbi pretiti — z revolverjem! Toda preveč je zidal ta naudušeni Nemec na potrpežljivost Slovencev in na moč svojega revolverja, ker streljati se mirni Slovenci od Nemcev brez uzroka vendar še ne pustimo, ustal je tedaj jeden tukajšnjih domačinov ter odvedel razsajalca tja, kamor ljudje take baže spadajo. — Da boste pa vedeli tudi pogum tega orjaka ceniti, naj služi še to le v pojasnilo: Ko je videl, kaj da se z njim namerava, prosil je milo in obetal, da ne bo streljal in da še revolverja nema, toda te prošnje so bile le glas vpijočega „v apnenici“.

— (Eksplozija v Kamniku,) o katerej smo v sobotnem listu priobčili kratko brzoglavno vest, razrušila je popolnem mešalnico (Mischwerk), in tako rekoč postrigla vsa blizu stoječa velika drevesa in odnesla do deset sežnjev dolg kos židu, ki obdaja smodnišnico. Velika sreča je bila, da so delavci imeli ravno počitek, da se torej nihče ni ponesrečil, še večja sreča pa, da eksplozija ni nastala četrte ure prej, ko se je po cesti, kakih 15 metrov od mešalnice pomikalo 5 voz, na katerih je bilo 8400 kl. smodnika. Kako je eksplozija nastala, se ne ve, in menda tudi ne bode dognalo.

— (Iz Kranja) se nam piše, da je v noči od 7. do 8. t. m. Sava za seženj narastla in četrtnokrat pretrgala jez pri g. Majdiča umetelnem mlinu. Jez še od zadnje povodnji dne 16. oktobra t. m. ni bil popravljen, radi tega je voda sedaj hudo gospodarila. Pretrgala je jez skoro 50 metrov na dolgo in odnesla 7 velikanskih kašt, katerih nekatere so se ustavile pri Kranjskem mostu, druge pa semtertja na savskemrodu. Poškodovanje Majdičevega jezu ima veliko neprilik za naše mesto, kajti nedostaje nam pitne vode, kakor tudi vode za gospodarske potrebe. Skoro celo leto morajo gospodarji vodo iz Save ali pa iz Kokre dovažati, za pitno vodo pa sta v gorenjem mestu dva vodnjaka, katerih jeden pa je pri tolikej rabi večkrat pohabljen, tako da je prebivalstvu razen par gospodarjev, ki imajo kapnice, le jeden vodnjak na razpolaganje. Pri kakem požaru bi se ta nedostatek kruto mašče

val. Zanašamo se, da se ta nedostatek kmalu odpravi, čim prej, tem bolje.

— (Odbor akad. društva „Triglav“) konstituiral se je tako: G. cand. jur. Anton Rogina, predsednik; g. cand. jur. Vekoslav Kraut, podpredsednik; cand. jur. Josip Blaž, tajnik; g. cand. jur. Josip Ožek, blagajnik; g. cand. jur. Vekoslav Seliskar, knjižničar; g. cand. jur. Štefan Kraut, stud. jur. Fran Sajnkovič odbornika.

— (Novo vino) v obče ni tako dobro, kakor se je pričakovalo in se z lanskim pridelkom ne more meriti. Vender mu je dobra cena. Tako na primer se je v Lembahu pri Mariboru pri dražbi cerkvenega vina prvi polovnjak prodal za 69, zadnji pa za 90 gld.

— (Iz Škofjeloke) piše se nam: Samico rujavega brošča (Maikäfer) prinesel mi je učenec dne 4. novembra t. l. živo v šolo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trnovo 9. novembra. Volitev kneza bode v sredo. Potem se bode ministerstvo spremenilo, ker se pričakuje, da bode nekoliko rusoljubnih politikov v kabinet ustopilo. Volitev princa Valdemarja je gotova.

Trnovo 9. novembra. Finančno stanje silno tužno. Narodna banka in zemljiška banka popolnem prazni, trgovine in prometa ni. Vsi poskusi dobiti posojila v inozemstvu, bili brezuspešni, noben denarni zavod zaradi negotovega položaja ne dá kredita. Kako se bode to končalo, se niti misliti ne more.

London 9. novembra. „Times“ naznaja, da so došle važne brzojavke glede vprašanja bolgarskega. Konstatujejo izvrstno soglasje z Avstro-Ogersko in pričakujejo od angleškega veleposlanika v Carigradu zahtevanje, da se podunavske države organizirajo proti Rusiji.

Dunaj 8. novembra. Cesar podelil trgovinskemu ministru markizu Bacquehemu dostojanstvo tajnega svetnika.

Dunaj 8. novembra. Morilec tiskarja Schlossberga so prijeli. Morilec se piše Gerhard Kreitter, je 24 let star, zlatarsk delavec, bil že večkrat zaradi tatvine in nesramnega prosjačenja kaznovan. V očigled veliki množini dokazov priznal je zločin svoje dejanje.

Trst 8. novembra. Iz Genove se javlja, da se kolera neprestano širi. V poslednjih 6 dneh bilo je 151 slučajev. Odhod ladij v Marseille in Trst se je ustavil.

Trnovo 8. novembra. Vlada naprosila agente vlastij, naj povprašajo kabinete o kandidatu za prestol bolgarski. Odgovora pred nekoliko dnevi ni pričakovati, vendar ni nemože, da se v današnji seji, ko se bode razpravljalo o odgovoru na regentstva poročilo, stavijo predlogi, tikajoči se volitve.

„Sokoli“ pozor!

Na zdravje!

Jutri v sredo dne 10. novembra ob 8. uri zvečer prične se na kegljiščih čitalniške restavracije

streljanje z bolcem.

Za prvo streljanje dá dobitke v znesku 10 gld. društvo „Sokol“.

Gospode društvenike in prijatelje „Sokola“, kateri so se upisali ali se še želé upisati, vabi najuljudneje k prav obilni udeležbi pri tej prijetni zimski zabavi

odbor „Sokola“.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedi, sploh pri vseh žilodnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepčujočim učinkom. Cena škatelji 1 gld. Po poštne povzpetji razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3 (20—8)

Zahvala.

Godbeni klub na Krškem si šteje v prijetno dolžnost, da se preblagorodnej in blagej gospe Josipini Hočevar, ki mu je blagovolila 200 gold, za nakup muzikalnih orodij (instrumentov) blagodušno darovati, javno zahvaliti se. Bog naj povrne blagej dobrotnici in podpornici vseh lepih in koristnih naprav tisočero!

Tujci:

7. novembra.

Pri stoma: Adler z Dunaja. — Pernhofer, Bothe, Rabase iz Grada. — Feil, Vetter z Dunaja. — Herrmann iz Brna. — Mihitsch iz Budimpešte. — Berger z Dunaja.

Pri mizi: Vilnatscher, Ordner z Dunaja. — pl. Poznovia iz Karlova. — Baronica Califfi, Kokke iz Trsta. Fussneger z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

5. novembra: Ivana Škoda, delavčeva hči, 2½ leta, Pred konjušnico št. 1, za vodenico v glavi. — Anton Fröhlich, hišni posestnik, 75 let, Dunajska cesta št. 7, za otrpenjem srca.

6. novembra: Jurij Reiter, prisiljenec, 45 let, Poljanski nasip št. 50, za drisko. — Meta Juretič, učiteljeva žena, 72 let, Marije Terezije cesta št. 10, za starostjo.

7. novembra: Josip Rozman, hišni posestnik, 46 let, Kolodvorske ulice št. 25, za jetiko. — Franca Grill, sodarjeva žena, 60 let, Krakovske ulice št. 5, za boleznijo na obistih. — Janez Pengov, praktikant, 21 let, Sv. Florijana ulice št. 9, za jetiko.

8. novembra: Josip Avšič, delavec, 55 let, Sv. Petra cesta št. 49, za alkoholizmom.

V deželnej bolnici:

4. novembra: Fran Jankovič, kovačev sin, 2 leti, za katarom v črevesu.

5. novembra: Janez Dovar, ključar, 44 let, za kapom. — Meta Sirnik, kajzarjeva hči, 3 leta, za jetiko. — Jakob Zorman, kolar, 26 let, za plućnico.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
6. nov.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	730.34 mm. 729.26 mm. 729.50 mm.	7.4° C 11.6° C 9.8° C	sl. zah. sl. zah. sl. zah.	megla obl. dež.	7.50 mm. dežja.
7. nov.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	729.46 mm. 729.84 mm. 731.33 mm.	9.6° C 14.8° C 15.4° C	brezv. sl. jzh. z. jz.	megla obl. obl.	9.60 mm. dežja.
8. nov.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	732.55 mm. 732.63 mm. 730.97 mm.	13.6° C 17.0° C 12.0° C	sl. jz. z. jz. sl. jz.	obl. obl. obl.	17.10 mm. dežja.

Srednja temperatura 9.6°, 13.3° in 14.2°, za 3.7°, 7.7° in 8.8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 9. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	88 gld. 60 kr.
Srebrna renta	84 „ 70 „
Zlata renta	113 „ 50 „
5% marčna renta	101 „ — „
Akcije narodne banke	869 „ — „
Kreditne akcije	282 „ 90 „
London	125 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 89 „
C. kr. cekini	5 „ 91 „
Nemške marke	61 „ 30 „
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld. 131 „ 75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 170 „ 25 „
Ogrska zlata renta 4%	102 „ 60 „
Ogrska papirna renta 5%	92 „ 40 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105 „ 50 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 117 „ 70 „
Zemlj. obč. avstr. 4½% slati zast. listi	124 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	— „ — „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. žele. ce	98 „ 90 „
Kreditne srečke	100 „ 176 „ 75 „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 75 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 110 „ 80 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	204 „ — „

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjižničarstvih knjiga:

Die landwirtschaftlichen Gesetze u. Verordnungen des Herzogthums Krain.

Za poljedelce in gozdarje, političke uradnike, občinske predstojnike, osebno za kranjske učitelje in učiteljske pripravnike.

S popasili izdal na svitlo prof.

Vilj. Linhart.

6 pld v 8°. Cena mehko vezani knjižici je 50, po pošti 55 kr.

Ta knjižica obseza vse poljedelske postavbe in ukane na Kranjsko: postavbo za tiče varstvo, pokončavanje mršev, poljsko varstvo, za pokončavanje predence, v obrambo ribarenja itd., s priručnimi prirodozgodovinskimi in poljedelskimi pojasnili. Tudi priloge razprave o „tičem varstvu“, „predenci“, „umnem ribarstvu“, „trini uči“ itd. obsejajo mnogo poučljivega in zanimivega. Dodatek razpravlja vrednost gozda in najvažnejše določbe gozdarskega zakona. Ker je gotovo toplo želeli, da se razširja znanje poljedelskih poslov, kajti take zbirke gledatelj postav smo dodajali, oglašali, bode ta knjižica izredno od pomoči tudi potrošni. Priporočamo jo torej vsem onim, ki se pečajo s poljedelstvom, osebno pa vseh učiteljskih in kranjskih učiteljskih.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjižničarica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Štacunska deklica,

z dobrimi priporočili, slovenskega in nemškega jezika zmožna, se takoj vsprejme. — Kje? pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Trgovsk pomočnik,

dobro izučen v prodajalnici jestvin in špecerijskega blaga, z dobrimi spričali,

bi takoj rad ustopil v službo.

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Št. 7179.

Razglas.

(826—1)

Deželni odbor kranjski objavlja, da so s svojim razglasom dne 18. oktobra 1886 št. 6800 napovedane odkupninske obravnave o samostojni deželni nakladi po 6 gld. od vsakega hektolitra (oziroma po 6 kr. od vsakega litra) porabljenih žganih pijač (žganja, špirita, ruma, araka, punčnega cveta, rozolije, likera in poslaščeni žganih pijač sploh za leto 1887. za posamezne zdalej omenjene davčne okraje določene, kakor pri vsakem okraji zaznamovano. Pri tej priliki se vnovič objavljajo zadevne letne odkupninske povprečnine in dostavljajo, da pri odkupninski obravnavi mora prisotna biti večina vseh obdačenih obrtnikov davčnega okraja po obojih in po obsegu obrta; da mora ta večina pritrditi odkupninski pogodbi; da pooblastenci obrtnikov imorajo seboj imeti legalizovana pooblastila in konečno, da se odkupninski pogoji pozivedo pri deželnem odboru kranjskem in pri c. kr. okrajnih glavarstvih.

Te odkupninske obravnave se bodo vršile za davčni okraj:

Postojina, z odkupninsko povprečnino 2400 gld., dne 16. novembra 1886 dopoldne v pisarni c. kr. okrajnega glavarstva v Postojini;

Vipava, z odkupninsko povprečnino 400 gld., dne 18. novembra 1886 dopoldne v pisarni c. kr. davčnega urada v Vipavi;

Senožec, z odkupninsko povprečnino 1200 gld., dne 20. novembra 1886 dopoldne v pisarni c. kr. davčnega urada v Senožečah;

Bistrica, z odkupninsko povprečnino 1600 gld., dne 22. novembra 1886 dopoldne v pisarni c. kr. davčnega urada v Bistrici;

Krško, z odkupninsko povprečnino 600 gld., dne 24. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. okrajnega glavarstva v Krškem;

Mokronog, z odkupninsko povprečnino 1600 gld., dne 20. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. davčnega urada v Mokronogu;

Rateče, z odkupninsko povprečnino 300 gld., dne 22. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. davčnega urada v Ratečah;

Kostanjevica, z odkupninsko povprečnino 400 gld., dne 23. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. davčnega urada v Kostanjevici;

Radovljica, z odkupninsko povprečnino 10.000 gld., dne 18. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. okrajnega glavarstva v Radovljici;

Kranjska gora, z odkupninsko povprečnino 2.800 gld., dne 20. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v gostilni gospoda Janeza Hribarja v Kranjski gori;

Kranj, z odkupninsko povprečnino 14.000 gld., dne 20. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. okrajnega glavarstva v Kranji;

Škofja Loka, z odkupninsko povprečnino 5.200 gld., dne 17. novembra 1886 ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni v Škofji Loki;

Trzin, z odkupninsko povprečnino 4000 gld., dne 23. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v občinski pisarni v Trzinu;

Logatec, z odkupninsko povprečnino 2000 gld., dne 16. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. okrajnega glavarstva v Logatcu;

Idrija, z odkupninsko povprečnino 1600 gld., dne 22. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. davčnega urada v Idriji;

Lož, z odkupninsko povprečnino 3000 gld., dne 19. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. davčnega urada v Loži;

Črnomelj, z odkupninsko povprečnino 400 gld., dne 18. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. okrajnega glavarstva v Črnomlju;

Metlika, z odkupninsko povprečnino 400 gld., dne 22. novembra 1886 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. davčnega urada v Metliki;

Litija, z odkupninsko povprečnino 6000 gld., dne 19. novembra 1886 dopoldne ob 10. uri v pisarni c. kr. okrajnega glavarstva v Litiji;

Zatichina, z odkupninsko povprečnino 1600 gld., dne 22. novembra 1886 dopoldne ob 10. uri v gostilni gospoda Fortune v Zatičini.

Od deželnega odbora kranjskega, v Ljubljani, dne 7. nov. 1886.

Nepresegljivo za zobe

I. Salicilna ustna voda, aromatična, upliva okrepčujoča, ovira spridenje zob in odstranjuje smrdečo sapo. Velika steklenica 50 kr.

II. Salicilni zobni prah, splošno prijubljen, upliva okrepčujoča in nareja zobe svetle in bele. à 30 kr.

Zgoraj navedeni sredstva, o katerih je že prišlo mnogo zahval, ima vedno sveže v zalogi ter jih razpošilja vsak dan po pošti (495—14)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Vsakemu, ki kupi v lekarni Trnkoczy originalno salicilno usno vodo in salicilni zobni prah, se pridene zastoj razprava o varovanju zob in ust.

Ustanova za invalide.

Pri Ljubljanskem magistratu izpraznjena je ustanova za invalide, znašajoča 31 gld. 50 kr. na leto. Prosilcem za to ustanovo uложiti je prošnje do konca novembra letos pri podpisnem magistratu in istim pridejati:

1. krstni list prosilca;
2. potrdilo, da prosilec vsled vojaške službe od 1. januarja 1848. leta počeni ni zmožen si kaj prislužiti;
3. spričevalo, da je bil prosilec v vojaški službi in tudi pozneje poštenega obnašanja;
4. dokaz, da prosilec nema niti premoženja, niti sorodnikov, kateri bi bili po postavi zavezani zanj skrbeti.

Mestni magistrat Ljubljanski,
dne 25. oktobra 1886.

Praktična gostilniška kuharica,

ki razume samostojno voditi gostilniško kuhinjo, se takoj vsprejme. — Pomočbe naj se pošiljajo gosp. Josipu Skrlcu-u, gostilničarju v Gorenji Radgoni (Ober-radkersburg) pri Radgoni. (795—3)

Gostilnica

se dá v najem.

V Laškem trgu se odda nekdanja Julija Larišch-a pivarna v najem ali pa na račun. Pogoje pove Simon Kuček, pivovarnar v Žavci pri Celji. (798—6)

VIZITNICE
priporoča
"NARODNA TISKARNA"
v Ljubljani.

R. DITMAR,

c. kr. dpriv. tovarna za svetilnice na Dunaji,
priporoča

petrolejske mizne in viseče svetilnice

solidno in okusno narejene,
po najnižjih fabriških cenah.

Solnčne in velikanske solnčne svetilke

z nepresegljivo svetlobo. (693—4)

POZOR:

Z velikansko reklamo proslavljajo se s pompezo glasečimi se imeni petrolejske svetilnice in petrolejske svetilke, ki pa v resnici nimajo nikake ali pa le majhno praktično vrednost. Omenjajoč to, moram opozarjati, da od nekdanjega zasledujem vsak napredek v razsvetljavanju in res dobro prirejam občinstvu solidno in ceno, posebno treba omeniti, da so interesi kupujočega občinstva najbolje zavarovani pri staroslavnej in znanej firmi.

„Ditmar-svetilnice“ spoznajo se po zgornjem tovarniškem znamenju in se dobivajo v mojih zalozah na Dunaji, v Budimpešti, Pragi, Lvovu, Trstu, Berlinu, Monakovem, Milanu in v Varšavi, kakor tudi v drugih boljših prodajalnicah svetilnic.

Zrebanje že prihodnji mesec.

Kinscem SREČKE à 1 gld. 11 srečk 10 gl. samo 10 gl.

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odteg. 20% || 4788 denarnih dobitkov.

Kinscem-srečke dobivajo se v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba:

Budimpešta, Waitznergasse 6. (787—14)

Dijaške ustanove.

Pri podpisnem magistratu izpraznjeni sta s pričetkom tekočega šolskega leta dve mesti cesar Fran Josipovih, po Ljubljanski mestni občini ustanovljenih štipendij po 50 gld. na leto.

Pravico do teh štipendij, katere podeljuje mestni odbor Ljubljanski, imajo ubožni, v Ljubljano pristojni, ali ko bi taci ne bilo, sploh na Kranjskem rojeni, tukajšnje realno obiskujoči dijaki.

Prošnje, katerim je priložiti krstni in ubožni list, potem šolski spričevali zadnjih dveh semestrov, uложé naj se do konca novembra letos potom šolskega ravnateljstva pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat Ljubljanski,
dne 28. oktobra 1886.

Vrat, bronhije in pluća,

za koja nikdar nismo preveč skrbni, da jih ohranimo pred prehladom vse i gorkotnih razlik in preobratov; ohraniti je najbolje, ako se rabijo

antikatarhalne salicilne pastile
lekarja Piccoli-ja v Ljubljani.

S pomočjo lastnosti, da ustavljajo gnulobo, so najboljša sredstva proti davici ali difteritiki, in ker podpirajo dušnikove organe, čistijo tudi glas ter odpravijo vsako dušnikovo, vratno, kakor tudi sosebno plučno vnetje. Isto tako so antikatarhalne salicilne pastile, ker omebujejo slezo, najvažnejše sredstvo za vse one imenom neimenovane stanove, kojim je največja skrb dobiti in ohraniti si lep, gladek in čil sonoren glas. — V škatljicah po 20 kr. prodaja

LEKARNA PICCOLI-jeva

„pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajske cesti. Vnana naročila izvrše se takoj proti povzetju zneska po c. kr. pošti. (760—5)

Pokazalo se je, da je nasebno dobro za okrevanje po hudih boleznih in pri pomani kanju krvi
B. Straessnicky-jevo
Zdravilno sladno pivo,
katero je analizoval gosp. profesor dr. Kratschmer in katero so poskusili in priporočajo gospodje: dvorni svetnik in profesor pl. Bamberger, dvorni svetnik in profesor Braun pl. Fernwald, dvorni svetnik in profesor dr. Th. Billroth, profesor E. Albert, vladni svetnik in profesor Schnitzler, profesor Hofmekl. Prospekti zastonj.

Glavna zaloga in kleti:

Ober-Döbling, Nussdorferstrasse Nr. 29.

Zaloge v vseh boljših lekarnah.

Zaloge v Ljubljani: J. Svoboda, lekar, G. Piccoli, lekar, U. pl. Trunkoczy, lekar.

VELIKA DENARNA LOTERIJA.

5000000
mark

kot največji dobitek v najprej nem slučajni ponuja velika od Hamburgske države zajamčena denarna loterija.

Specijelno pa:

1 prem. à mark	300000
1 dobit. à mark	200000
2 dobit. à mark	100000
1 dobit. à mark	90000
1 dobit. à mark	80000
2 dobit. à mark	70000
1 dobit. à mark	60000
2 dobit. à mark	50000
1 dobit. à mark	30000
5 dobit. à mark	20000
3 dobit. à mark	15000
26 dobit. à mark	10000
56 dobit. à mark	5000
106 dobit. à mark	3000
253 dobit. à mark	2000
512 dobit. à mark	1000
818 dobit. à mark	500
31720 dobit. à mark	145
16990 dobit. à mark	300, 200,
150, 124, 100, 94, 67,	
40, 20.	

Najrovejša velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim premoženjem zajamčena denarna loterija ima 100.000 srečk, od katerih se izžreba 50.500 srečk. Za žrebanje določeni skupni kapital znaša

9,550.450 mark.

Znamenita prednost te denarne loterije je ugodna naredba, da se vseh 50.500 dobitkov, ki so zraven v tabeli, že v malo mesecih in sicer v sedmih razredih sukcesivno gotovo izžreba.

Glavni dobitek prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 60.000, v tretjem na 70.000, v četrtem na 80.000, v petem na 90.000, v šestem na 100.000, v sedmem pa eventuelno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Prodaja originalnih srečk te denarne loterije je izročena podpisani trgovski hiši in vsak, kdor jih hoče kupiti, naj se neposredno na njo obrne.

Častiti naročevalci se prosijo naročitvi pridejati dotične zneske v avstrijskih bankovcih ali poštinih markah. Tudi se denar lahko pošlje po poštnej nakaznici, na željo se naročitve izvrše tudi proti poštenu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 cela originalna srečka av. v. gld. 3.50.
1 polovica originalne srečke av. v. gld. 1.75.
1 četrtna originalne srečke av. v. gld. —.90.

Vsak dobi originalno srečko z državnim grbom v roke in ob jednem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi vse natančneje. Takoj po žrebanju dobi vsak udeleženec uradno, z utišanim državnim grbom, listo dobitkov. Dobitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupcu srečk proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeni smo ne ugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsoto povrniti. Na željo se uradni načrti žrebanja naprej zastonj pošiljajo na ogled. Da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, prosimo taista kolikor mogoče hitro, vsekako pa pred

15. novembrom 1886

nam direktno doposlati. (773—7)

VALENTIN & CO.,
Bankgeschäft,
HAMBURG.